

Warszawa, dnia 27 lipca 2015 r.

PG VIII TK 95/13

(P 30/13)

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCELARIA	
wpl. dnia	28. 07. 2015
L.dz.	L.zał.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z pytaniem prawnym Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie II Wydział Cywilny, zawartym w postanowieniu z dnia 12 lipca 2013 r., uzupełnionym dodatkowym postanowieniem z dnia 29 maja 2015 r. o zbadanie, czy:

- „1. art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim stanowi podstawę umorzenia postępowania w oparciu o przesłanki wykraczające poza stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny, że pytanie prawne nie zostało przedstawione przez sąd lub nie dotyczy niezgodności art. 386 § 6 w zw. z art. 397 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.) w zakresie, w jakim stanowi, iż ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu postanowienia sądu drugiej instancji wiążą sąd, któremu sprawa została przekazana przy ponownym rozpoznaniu sprawy z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, czy też niezgodności art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) z art. 193 Konstytucji oraz nie dotyczy

- niezgodności art. 3 w zw. z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim przepisy te uzależniają skuteczne wystąpienie z pytaniem prawnym dotyczącym aktu normatywnego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia sprawy w kwestii incydentalnej od wykazania przez sąd wpływu orzeczenia wydanego co do tej kwestii na rozstrzygnięcie sprawy w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji z art. 193 w zw. z art. 2, art. 10 i art. 45 ust. 1 Konstytucji, jest niezgodny z art. 193 Konstytucji;
2. art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd występujący z pytaniem prawnym na podstawie art. 193 Konstytucji obowiązek wskazania, w jaki sposób zmieniłoby się rozstrzygnięcie dotyczące wniosku o uzupełnienie wyroku, gdyby art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, utracił moc obowiązującą wskutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jest niezgodny z art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
 3. art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd występujący z pytaniem prawnym na podstawie art. 193 Konstytucji, obowiązek uzasadnienia zarzutu niezgodności art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym z art. 193 Konstytucji, jest niezgodny z art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
 4. art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim stanowi podstawę umorzenia postępowania, przed wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku zawierającego rozstrzygnięcie o zgodności art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale

Konstytucyjnym z art. 193 Konstytucji, jest niezgodny z art. 193 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

5. § 24 ust. 2 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego (M.P. Nr 72, poz. 720) jest niezgodny z art. 93 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 40 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.);
6. § 24 ust. 3 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego (M.P. Nr 72, poz. 720) jest niezgodny z art. 93 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 40 i art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.);
7. art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd występujący z pytaniem prawnym na podstawie art. 193 Konstytucji, obowiązek uzasadnienia zarzutu niezgodności § 24 ust. 2 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego z art. 93 ust. 1 i 2 Konstytucji i art. 40 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, jest niezgodny z art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
8. art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd występujący z pytaniem prawnym na podstawie art. 193

Konstytucji, obowiązek uzasadnienia zarzutu niezgodności § 24 ust. 3 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego z art. 93 ust. 1 i 2 Konstytucji i art. 40 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, jest niezgodny z art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

9. art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd występujący z pytaniem prawnym na podstawie art. 193 Konstytucji, obowiązek wskazania, w jaki sposób zmieniłoby się rozstrzygnięcie dotyczące wniosku o uzupełnienie wyroku, gdyby § 24 ust. 2 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, utracił moc obowiązującą wskutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jest niezgodny z art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
10. art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd występujący z pytaniem prawnym na podstawie art. 193 Konstytucji, obowiązek wskazania, w jaki sposób zmieniłoby się rozstrzygnięcie dotyczące wniosku o uzupełnienie wyroku, gdyby § 24 ust. 3 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego, utracił moc obowiązującą wskutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jest niezgodny z art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.”

- na podstawie art. 27 pkt 5 w zw. z art. 33 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) -

przedstawiam następujące stanowisko dodatkowe:

postępowanie w niniejszej sprawie podlega umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.), wobec zbędności wyrokowania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 29 maja 2015 r. (sygn. akt) uzupełnił pytanie prawne skierowane do Trybunału Konstytucyjnego postanowieniem z dnia 12 lipca 2013 r. (sygn. akt j.w.), wnosząc dodatkowo o zbadanie konstytucyjności przepisów wskazanych we wstępie.

Postanowienie Sądu z dnia 29 maja 2015 r. nie zawiera uzasadnienia postawionych zarzutów z powołaniem dowodów na ich poparcie (art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym), a także nie wskazuje, w jakim zakresie odpowiedź na to pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało postawione (art. 32 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym).

Sąd Okręgowy ograniczył się do wskazania jedynie powodu, dla którego skierował do Trybunału Konstytucyjnego dodatkowe postanowienie do wcześniejszego postanowienia przedstawiającego pytanie prawne – „na wypadek stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny lub Prezesa Trybunału Konstytucyjnego podstaw do zastosowania poniżej wymienionych [w postanowieniu – przyp. wł.] przepisów ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o

Trybunale Konstytucyjnym lub przepisów Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego”.

Sformułowanie użyte w przytoczonym fragmencie postanowienia – „na wypadek stwierdzenia (...) podstaw do zastosowania (...) przepisów ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym lub przepisów Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego” – jak się wydaje – sugeruje, że Sąd domaga się ich kontroli jedynie wówczas, gdyby w wyniku zastosowania tych przepisów art. 386 § 6 w związku z art. 397 § 2 Kodeksu cywilnego nie został poddany przez Trybunał Konstytucyjny merytorycznej kontroli z powodu braków formalnych, skutkujących umorzeniem postępowania w całości.

Zauważyć przy tym należy, iż w postanowieniu pierwotnym z dnia 12 lipca 2013 r., Sąd Okręgowy także nadał kontroli konstytucyjności przepisów ustawy o Trybunale Konstytucyjnym charakter alternatywny – na wypadek stwierdzenia braku formalnych podstaw do udzielenia odpowiedzi na pytanie o konstytucyjność art. 386 § 6 w zw. z art. 397 § 2 Kodeksu cywilnego.

Prokurator Generalny w piśmie z dnia 26 listopada 2013 r. (PG VIII TK 95/13) zajął stanowisko, że:

1. art. 386 § 6 w związku z art. 397 § 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.) w zakresie – w jakim stanowi, że ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu postanowienia sądu drugiej instancji wiążą sąd, któremu sprawa została przekazana, przy ponownym rozpoznaniu sprawy – jest zgodny z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
2. postępowanie w pozostałej części podlega umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.), wobec zbędności wydania wyroku.

Uzasadniając umorzenie postępowania w części odnoszącej się do badania konstytucyjności art. 32 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w

zakresie, „w jakim wykracza poza obowiązek wykazania przez sąd, iż akt normatywny stanowi podstawę rozstrzygnięcia sprawy z art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”, oraz art. 3 w związku z art. 32 ust. 2 tej ustawy w zakresie, „w jakim uzależniają skuteczne wystąpienie z pytaniem prawnym dotyczącym aktu normatywnego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia sprawy w kwestii incydentalnej od wykazania przez sąd wpływu orzeczenia wydanego co do tej kwestii na rozstrzygnięcie sprawy w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji z art. 193 w zw. z art. 2, art. 10 i art. 45 ust. 1 Konstytucji”, Prokurator Generalny uznał, że wobec zajęcia merytorycznego stanowiska odnośnie do konstytucyjności art. 386 § 6 w związku z art. 397 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu cywilnego, zbędne stają się rozważania dotyczące wymienionych przepisów ustawy o Trybunale Konstytucyjnym zarówno pod względem formalnej dopuszczalności ich kontroli, jak i oceny merytorycznej.

W konsekwencji za zbędne należy uznać poddanie kontroli przepisów wskazanych w postanowieniu Sądu z dnia 29 maja 2015 r., także zakwestionowanych alternatywnie, w sytuacji gdy Prokurator Generalny ocenił merytorycznie art. 386 § 6 w zw. z art. 397 § 2 zdanie drugie Kodeksu cywilnego, odpowiadając tym samym na pytanie prawne przedstawione przez Sąd w postanowieniu z dnia 12 lipca 2013 r.

Z tych względów, należało zająć stanowisko jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Robert Hermand
Zastępca Prokuratora Generalnego